

UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING
Frederiks gate 2
0164 Oslo 1
Sentralbord (02) 416300

C. 52751
Aks. nr. 00 / 204 Innlevert

Adr.:

I samband med (funn) BERGARTSØKS MED SKAFFHULL

Gårdsnavn, gårds- og bruksnr. SE ARK

Kirkesogn (s), prestegjeld (p), kommune (k), fylke:

NORE OG UVDAL, BUSKERUD

Finnerens navn:

ØYSTEIN HELLERUD OG
JOHAN SUNDHOLLEN GRØTERUD

Finnerens adresse:

ØSTENENGVEIEN, 3370 VIKERSUND

Grunneierens navn:

Grunneierens adresse:

Har funnstedet noe særlig navn? TUNHØVDFJORDEN

Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann e.l.):

VANN

Var der sandjord/myrjord/leirjord? Strek under det som passer.

Hvor ligger det i forhold til gården (omtrentlig avstand og retning):

Hvis dette ikke passer, angi funnstedet ut fra faste terrengmerker
(vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.)

SE ARK + KART

Hvor dypt lå det? SE ARK Høyde over havet ca. 721

Under hva slags arbeid? Når? 8/6-1996

Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller?):

Nei

Andre opplysninger (tidligere funn på stedet, spor, sagn eller tradisjon etter gammel bosetning):

Dersom her ikke er plass nok, bruk baksiden eller et nytt ark.

Ønsker De finnerlønn eller diplom og fotografi av oldsaken/oldsakene?
(strek under det som passer)

Returneres Universitetets Oldsaksamling
Frederiks gate 2, 0164 Oslo 1

Stein Elling
Norddalen

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb.	13 FEB. 2002	Kopi
Ark.	0633-198	
Saksnr.	02/2158	Dok.nr.: 1

Vedrørende funn av bergartsøks med skafthull, Tunhovdfjorden.

Eiendommen som i dag er fastland nærmest funnstedet er
198/9 Utmark til Søndre Mørkvolden, Nore og Uvdal kommune, Buskerud fylke.

Øksa ble funnet ca. 1m fra vannkanten 08.06.1996. Det er vanskelig å anslå hvor langt fra dagens vannkant dette er, siden det er svært langgrunt på stedet. Ved befarings med far til finneren 03.08.2000 var det fullt magasin. Det var derfor umulig å påvise funnstedet eksakt. Øksen skal være funnet noe sør for odde med båtnaust som ligger ca. 75m SØ for dagens utløp av Langedragsbekken. Denne odden stikker lenger ut i vannet ved lav vannstand. Funnstedet ligger også i nærheten av utløpet for Jorarubekken ved lav vannstand.

Vannstanden var da ekstremt lav pga. tørke. Vannstander er av Statkraft oppgitt til å være 721,76 moh på funndagen 08.06.1996.

Finneren har selv avmerket funnstedet på kart i 1:2000. Dette kartet ble tegnet i forbindelse med reguleringen, og viser den opprinnelige strandkanten. Øksa er med andre ord funnet på opprinnelig nivå i Tunhovdfjorden.

Øksa ble funnet stående i loddrett stilling i sandgrunnene, med spissen opp. Øksa knakk i to når den ble tatt opp. Bakerste del av nakken ble ikke funnet.

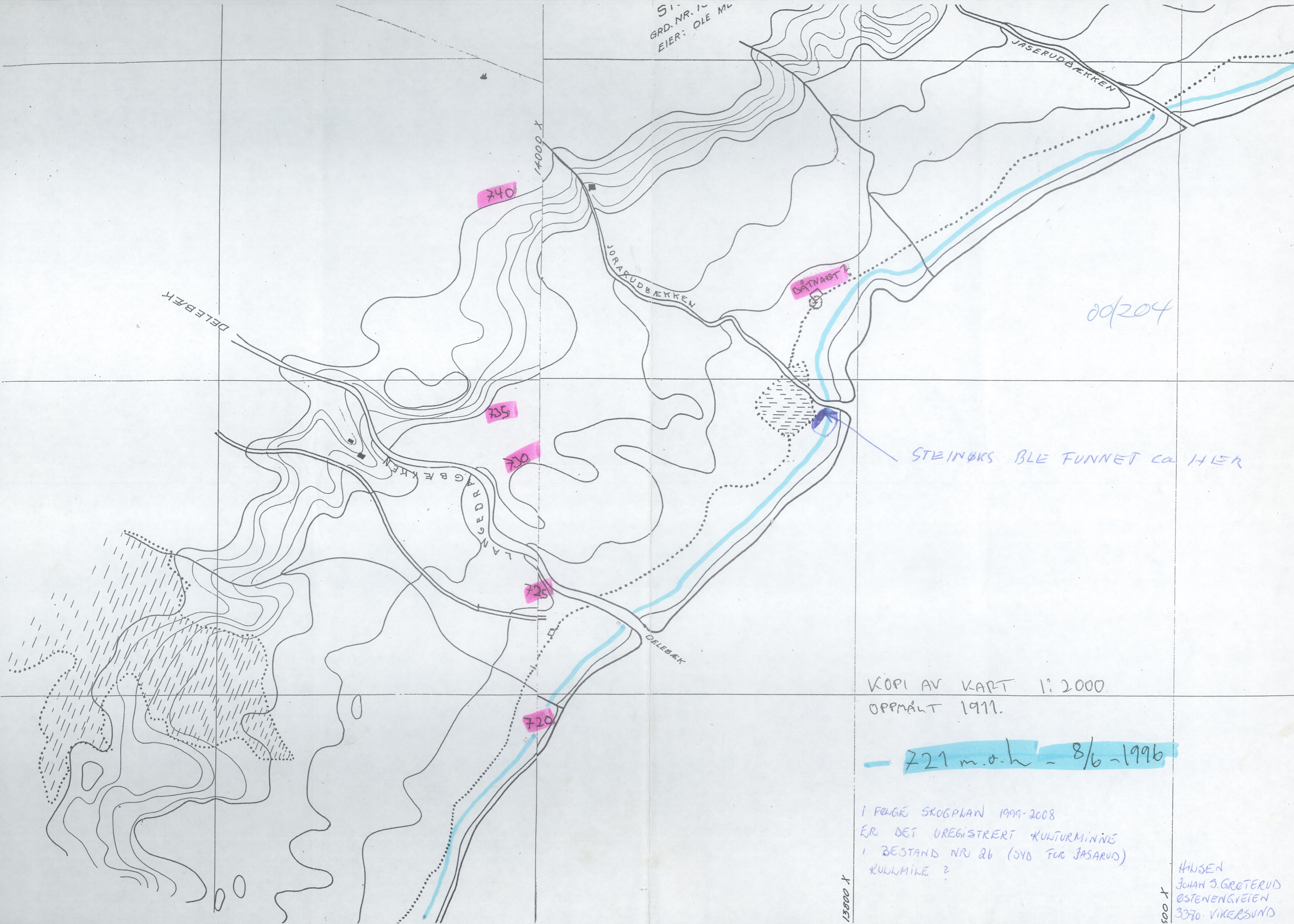
ØK DS 052
1:10 000

TUNHOVDFJORDEN
736
736/718

FUNNSTED

E 33Δ 306
112706

1036

SI-
GRD. NR. 10
EIER: OLE ML

00/204

STEINØKS BLE FUNNET ca. HER

KOPI AV KART 1:2000
OPPMÅLT 1911.

721 m.o.h - 8/6 - 1996

I FOLGE SKOGPLAN 1999-2008
ER DET UREGISTRERT KULTURMINNE
I BESTAND NR 26 (SYD FOR JASARUD)
KULMILE ?

HANSEN
JUAN S. GROTERUD
ØSTENENGVEIEN
3370 VIKERSUND

1:500 X

UNIVERSITETET
I OSLO

ARKIV

Johan Sundbolien Grøterud
Østenengveien
3370 Vikersund

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER
*Oldsaksamlingen., Vikingskipshuset, Myntkabinettet,
Etnografisk museum*
Postboks 6762 St. Olavsplass
N-0130 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 02/2158 - 2
Saksbehandler: Mieko Matsumoto

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Oslo 16.mai 2002

Telefon: 22 85 95 99
Telefaks: 22 85 95 24
E-mail: mieko.matsumoto@ukm.uio.no

**Skaftullhakke (C.52751) fra Søndre Mørkvoldens utmark av Hvilstein (198/9)
Nore og Uvdal kommune, Buskerud**

Universitetets Kulturhistoriske Museer vil med dette takke for hakke med skaftull som er funnet og innlevert av Dem og Øystein Hellerud. Det innleverte funn vil inngå som en del av museets samlinger fra Buskerud, og vi er svært glade for å ha fått det inn. Funn som privatpersoner bringer inn, kaster ofte et nytt og interessant lys over vår fjerne fortid og gir økt mulighet til å forstå ulike områders forhistorie og formidle det videre til dem som bor der i dag.

Gjenstanden er en flat hakke med dobbelkonisk skaftull av grå, grovkornet glimmerskifer. Hakken er nå limt sammen av to stykker, som er brutt i to midt i skaftullet. Spissen av den ene halvdel mangler. Den gjenværende spissen er avrundet, og er omhyggelig behandlet ved rundsliping. Gjenstanden er vannforvitret, og har antagelig vært slipt over det hele.

Steinhakker forekommer både i eldre og yngre steinalder som dateres til henholdsvis ca. 9000 – 3800 f.Kr. og ca. 3800 - 1800 f.Kr. Siden dette eksemplaret er brukket, er det vanskelig å avgjøre om den har hatt spiss i begge ender. Hakkens form er nokså symmetrisk om skaftullet slik at det kan tenkes at den har hatt to spisser. Slike hakker forekommer fra eldre steinalder, antagelig senmesolittisk tid som dateres ca. 5700-3800 f.Kr.

Det er registrert 16 steinhakker og to gevirhakker fra Buskerud. Av disse er det bare en hjortehornshakke med påbegynt skaftull funnet i myr fra Nore og Uvdal kommune. Det er svært sjelden at hakkene blir funnet i kontekst. De fleste er løsfunn som er funnet i forbindelse med store vann slik som denne gjenstanden i nærheten av Tunhovdfjorden.

Vedlagt er diplom med fotografi av funnet.

Vennlig hilsen

Einar Østmo
Professor

Mieko Matsumoto
Førstekonsulent

Kopi: Buskerud fylkeskommune, kulturavdelingen
NIKU, fornminneregisteret
Distriktsansvarlig, Fornminneseksjonen, UKM

University Museum of Cultural Heritage
University of Oslo

UNIVERSITETETS
KULTURHISTORISKE MUSEER
OLDSAKSAMLINGEN

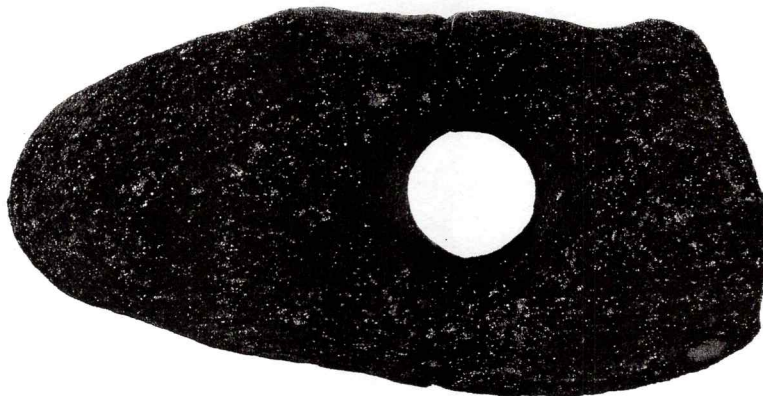
takker

Johan Sundbolien Grøterud

for

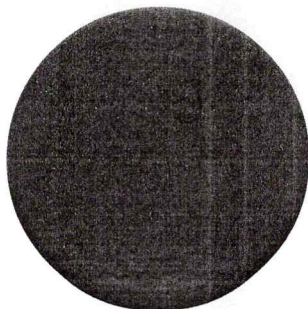
Skaftthull hakke av glimmerskifer
museumsnr. C.52751
funnet ved Tunhovdfjorden
Søndre Mørkvoldens utmark av Hvilstein (198/9)
Nore og Uvdal kommune, Buskerud

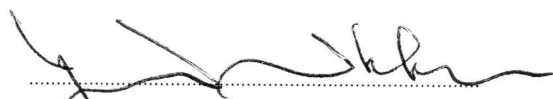
Funnet er fra eldre steinalder

Lengde : 12,4 cm

Oslo 16.05.2002

Museumsdirektør
Egil Mikkelsen